

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 12. IX aastakäik

15. juunil 1934

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	» 1.50
Välismaale . . .	» 5.00
Poolaastas . . .	» 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	» 16.50
1/4 " . . .	» 10.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Võikaubanduse monopoliseerimise kavatsusi. Kuidas võiks suurendada töömahtu. Majanduslikke märkmeid. Kaubandus-tööstuskoja kontakt valijatega tihedamaks. Kaubanduslike kohtute asutamise mõte jälle liikumas. Kaubandus-tööstuskoja teateid Kaubandus-tööstuskoja nõukogu koosolekult. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete tur. Välisbörssid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Võikaubanduse monopoliseerimise kavatsusi.

Kaubandus-tööstuskoda ei poolda monopoli sisseseadmist.

Põllumajanduse osakonna direktori poolt esitati hra põllutööministrile memorandum või ja kanamunade ekspordi küsimuse kohta, milles käsitletakse põhjusi, miks eesti võid välisturgudel võrdlemisi odavasti hinnatakse, ja tuuakse ette arvamisi, nagu seisaks selle põhjus meie või-eksportööride rohkuses. See memorandum, mis sisaldas rea kavatsusi või ja kanamunade ekspordi kohta, oli arvamise avaldamiseks saadetud ka Kaubandus-tööstuskojale, kes kaalus küsimust põhjalikult ja esitas hra põllutööministrile oma seisukohad.

Oma vastuses Kaubandus-tööstuskoda võtab täiesti õigeks, et meie võid välisturgudel, eriti Inglise turul, hinnatakse võrdlemisi odavasti, kuid selle põhjused ei peitu koja arvates meie või-eksportööride rohkuses, nagu seda püüab väita põllumajanduse osakonna direktor esitatud memorandumis. Eesti või-eksportöörid, eriti era-eksportöörid, on teinud kõik, mis nende võimuses, et eesti või kvaliteeti tõsta ja selle tõttu või eest välisturgudel saada kõrgemat hinda. Kui öeldakse, et eraeksportööride tegevus seisvat ainult selles, et nad „oma agentidega käivad maal

piimatalitusi üksteiselt üle võtmas“, siis võib sellest ühtlasi välja lugeda ka seda, et eksportöörid püüavad üksteise võidu tootjaile võimaluse piires maksa kõrgemat hinda, sest teisiti ei oleks ju mingisugune „ülevõtmine“ mõeldav. Kui see on nii, siis peaks iseenesest langema ära oletus, nagu püüaksid eksportöörid välisturgudel jälle võid üksteise võidu odavamalt müüa. Säärast seisukorda, kus kodumaa turul või sisseostu juures hinda üle pakutakse, välisturgudel müügi juures aga kaup odavasti käest antakse, ja sealjuures ikka veel edasi kaubelda püütakse, on üldse raske ette kujutada. — Eesti või kogus Inglise turul on sedavõrd väike, et selle juures eksportööridel mingit mõistlikku põhjust ei võiks olla võid enestevahelise võistluse tõttu müüa alla hinna; pealegi ei müü meie eksportöörid võid Inglise turul otsekohe ise, vaid müük sünnib komisjoni alusel, nagu ka esitatud memorandumis on õigesti märgitud. Nii ei või oletada mingit „odavamamat pakkumist“ ega olegi seda, nagu meie eraeksportöörid ühel meelel kinnitavad, olnud.

Kui eksportööride rohkus tõesti oleks või-hinna odavuse põhjuseks, siis oleksid meiega

võistlevad maad vististi juba ammu hakanud oma või-eksportööride arvu kokku tõmbama. Meie teada on aga Daanis, mis on suurimaid võieksportmaid, eksportööre 50 ümber, Hollandis vähemalt 15 eraeksportööri, ja ometi on nende või eesti omast kõrgemalt hinnatav. Ka ei ole kuulda olnud, et seal oleks nõutud võikaubanduse monopoliseerimist. Kuna Eestis on ainult 5 või-eksportööri, siis paistab küll liialt otsituna väide, nagu oleks eksportööride rohkus süüdi vähinna odavuses.

Et välisturud meie või jaoks pole küllaldaselt sisse töötatud, seda tuleb teataval määral võtta õigeks, kuid selles pole süüdi niipalju meie eraeksportöörid kui meie võimüügi korraldus üldse. Meil antakse või väljaveo litsentse ainult lühikese aja peale, kusjuures ükski eksportöör ei või olla kindel, kui kaua teda võikaubanduse alal lubatakse tegutseda. Arusaadavalt ei hakka ükski eksportööridest säärase olukorra juures looma pikemaajalist korraldust välismaale ega oma kapitalile sinna investeerima, kuna puudub selgus lähema tuleviku kohta. Närviline olek, milles meie eraeksportööridel on tulnud tegutseda, on kõige tõsisemaks põhjuseks, miks nad pole asunud turgude sissetöötamisele kindlakujulisemalt. Võikaubandus, nagu iga teinegi kaubandus, nõuab oma arendamiseks kõigepealt rahulikku meeleolu ja olukorda.

Küsitavaks jääb, kas riiklik võikaubanduse monopol või mõni teine võimüügi korraldus pikemat aega, kui ta teatavat välisturgu hakkab sisse töötama, suudab anda neid kasusid, mida juba lähemal ajal temalt loodetakse.

Või müügi korraldamise küsimus on ju seepärast tõusnud päevakorrale, et vähendada riiklike juuremakse võile. Kui nüüd kas monopol või mõni teine korraldus hakkab, näiteks, Inglise turgu sisse töötama, siis on see ju seotud teatavate kuludega ja loodetavate kõrgemate hindade asemel võib-olla tuleb leppida koguni odavamatega. Seda vähemalt esialgu. Juuremaksud jääksid endiselt paratamatuks, kuid juure tuleks veel see halb, et riigikassa samal ajal, kui ta võile teeb juuremakse, võimonopoli alla lisaks veel suured summad on pannud kinni.

Asudes vaatlema üksikuid võikaubanduse korraldusi, mis võiksid käesoleval korral tulla kõne alla, leiab Kaubandus-tööstuskoda järgmist:

1. **Riiklik monopol.** Juba põhimõtteliselt on K.-t.-koda riiklike monopolide vastu, olgu see siis või- või mõne muu kaubanduse alal. Aga pealeselle ei julge K.-t.-koda riikliku võikaubanduse monopolist pidada nii kergeks nagu seda esitatud memorandumis püütakse teha.

Koja arvates on enam kui julge see väide, nagu võiks riiklikku võimonopoli panna käima täiendades kontrolljaama koosseisu vaid kahe isiku võrra! Paratamatult tuleb sel puhul rakendada tööle märksa suurem arv kõrgemapalgalisi ametnikke, rääkimata veel teenijate ja ladutööliste personaalist. Ka operatsioonikapitali soetamine teeks riigikassale teatavaid kulusid, kuna monopol alla paigutatud kapitaliit vähemalt lähemal ajal vaevalt võiks loota tulusid, sest müügi organiseerimine ja turgude sissetöötamine on seotud paratamatute kuludega, milliseid kulusid vähinnast korruga katta pole võimalik. Esitatud memorandumi koostaja märgib täie õigusega, et erilist tähelepanu nõuaksid piimaühingute võlad eksportööridele, milliste võlgade kogusumma oli 1. jaan. 1934. a. ca Kr. 550.000,—. Kui palju sellest summast piimaühingud suudaksid raskusteta kinni maksa või kui suurel määral nad riigi rahaasutustest võiksid hankida täiendavaid laene, see on koyal muidugi teadmata, kuid koja arvates on küll aluseta lootus, et ühe osa neist võlgadest eksportöörid ise vabatahtlikult maha kustutaksid. Ettevõtete võlgu kustutavad kreditorid ikka alles siis, kui ettevõtte, mida nad finantseerinud, on tunnistanud maksujõuetuks. Vaevalt hakkaks ükski praegune võieksportöör vabatahtlikult oma laene, mis ta piimaühingule annud, kustutama, jättes samal ajal piimaühingu, kes tema toetusel ellu aidatud, monopolis kasuks töötama.

2. **Segamonopol.** Kui segamonopoli juures riigivõim aktsiate, resp. osutähtede enamuse võtab enda kätte ja sellega kujuneb tõeliseks monopolis juhatajaks, siis pole praegustel eksportööridel vähimatki huvi sellest osa võtta. Kui aga riigivõim aktsiate enamuse ja sellega ka monopolis juhtimise annaks praeguste eksportööride kätte, siis peaks riigil küll vähe põhjust olema säärast korraldust ellu kutsuda.

3. **Eramonopol.** Kui arvatakse, nagu esitatud memorandumis on väljendatud, et „võikaubanduse alal põllupidajate arvel kerge on suuri kasusid võtta“, siis näib eramonopoli asutamine muidugi meeldivana. Aga, nagu memorandumis koostaja ise väidab — ja meie arvates ka õigesti — peaks see eramonopol siis tegelike võitootjate endi poolt ellu kutsutama. Teiste sõnadega, praegusele P. K. „Estoniale“ ja Piimaühinguste Liidule lisaks tuleks ellu kutsuda veel kolmas suurem ühistegelise võikaubanduse ettevõtte. Kas ja kui palju see on meie põllupidajate huvides või kui kerge on neil selleks vajalist kapitali hankida, selle kohta ei saa K.-t.-koda arusaadavalt võtta seisukohta.

4. Pool. Ka pooli ellukutumist ei saa K.-t.-koda erakaubanduse seisukohast sugugi soovitada ega kaitsta ja just samadel põhjendustel, mis memorandumis on ette toodud. Pooli puhul peaksid praegused eksportöörid võid kokku ostma ja ostu puhul üksteisega võistlema, müügi puhul oleksid nad aga kõrvaldatud ega oleks neil vähimatki võimalust oma kasusid kaitsta. Mis mõte oleks neil siis säärasest korraldusest osa võtta, kus ettevõtja ise oma kapitali kohta ei saa kaasa rääkida?

Kõike kokku võttes tuleb Kaubandus-tööstuskoda otsusele, et kavatsusel olevad korraldused vaevalt aitaksid meie võikaubandust tervendada ja võihindu tootjaile tõsta. K.-t.-koja arvates oleks parimaks abinõuks võikaubanduse arendamiseks see, kui senistele eksportööridele kindlustataks pikemaks ajaks või väljavedu ja lõpetataks närviline olukord, mis meil võikaubanduses

juba pikemat aega on valitsemas ning millist närvilisust monopolide ja muude riiklike või poolriiklike korralduste kavatsustega aidataks aina kasvatada. Kui või-eksportöörid oma legutsemise võimalustes võiksid olla kindlad, siis püüaksid nad turge paremini sisse töötada ja kõrgema kvaliteediga kaupa välja saata. Omavahelise võistluse tõttu ei ole neil võimalik siseturul hindu maha suruda, vaid kauba hankimise huvides on nad sunnitud tootjaile maksma võimalikult kõrget hinda. See tuleb kasuks meie põllumehel ja kogu rahvamajandusele.

Ülaltoodud kaalutlused käivad täiel määral ka kanamunade müügi korralduse kohta. Ka munade müügi alal ei ole pool vastuvõetav, sest kui võikaubanduse juures nii ka siin muutuksid eksportöörid ainult ülesostjaks, riigivõim aga müüjaks. Säärane olukord ei ole loomulik ega vastuvõetav.

Kuidas võiks suurendada töömahtu.

Vabariigi valitsus on seadnud oma tähtsaimaks ülesandeks Eestis töomahu laiendamise ning selle kaudu tööpuuduse vähendamise ja rahvamajandusliku elujärje tõstmise.

Kuna ka laevasõidu ala kohta on soovitud saada ettepanekuid ja kavatsid töomahu laiendamiseks, siis oleme pöördunud vastava küsimusega tegelike laevaomanike poole ning pärast küsimuse põhjalikku läbikaalumist Kaubandus-tööstuskojas on selgunud järgmised võimalused, mis aitaksid laevasõidu alal töömahtu laiendada:

Mõjuvaimaks abinõuks on siin kaubalaevastiku suurendamine välissõidu-laevade alal. Kaubalaevastiku suurendamise kaudu tuleb tööta olevaile merimeestele otsekohe tööd juure ning luuakse ühtlasi ka uusi välisvaluuta sissetuleku võimalusi. Küllalt on märkida, et 1. maiks s. a. koosnes Eesti välissõidu kaubalaevastik 134 üksusest, kokku 116.354 br.-reg.-tn., kus tööd leiab ümarguselt 2.000 merimeest. Isegi praegusel kriisiajal kaubalaevastik toob Eestisse üle 3,0 milj. kr. välisvaluutat aastas. Pealegi on laevasõit Eestile loomulikum tegevusala, kui võtta arvesse Eesti asukohta; samuti on veoturud tegelikult piiramatud ega ole siin karta ligemal aegadel turgude puudust, peaski Eesti oma kaubalaevastiku tõstma kas või kahekordseks. Meie laevastik võrreldes teiste maadega on kuni väike, veokvantumid naaberriikidest aga õige suured, mida need oma tonnažiga ei suuda teostada.

Selles suhtes läheb laevasõidu ala lahku mit-

mest teisest tegevusalast, kuna mujal avaldub alatine turgude kokkutõmbumine ja üha kasvav võistlus, mis nõuab tihti väga kulukaid vastuabinõusid.

Selle tõttu on koval kindel veendumus, et Eesti töomahu laiendamise poliitikas tuleks anda väärne koht kaubalaevastiku suurendamisele, millelega loodaks töövõimalusi mitte üksnes merimeestele, vaid ka töötlele igasugustes teistes ettevõtetes, nagu seda on sadama-asutused, remonttööstus, laevade varustamine jne.

Kaubalaevastiku suurendamiseks oleks aga vajaline, et valitsus osutaks mõnesugust vastu- tulekut ja kaasabi, millest praegusel ajal on tähtsaim odavaprotsendilise, pikaajalise laevasõidu krediidi andmine. Laevade juuresoetamine (eriti, kui osta vähegi uemaid laevu) on seotud suurte krediidivajadustega, kuna üksused maksavad võrdlemisi palju ja amortiseeruvad vaid pikema aja jooksul (10—15 aastat). Teiseks peab krediit tingimata olema odav, vähemalt mitte kallim kui keskmine välismaa krediit, mida võib arvestada selleks otstarbeks normaalselt 4%-ga. Kolmandaks peab krediit olema pikaajaline, vastavalt laevade amortiseerimisele, ning sõltuvuses laevade vanadusega, s. o. 10 kuni 15 a. Olemasolevail andmeil võime tõendada, et kui luuakse võimalus nendel tingimustel saada laevade ostmiseks laene kuni 50% laeva väärtusest (nagu näeb ette Pikalaenu Panga põhikiri), siis on loota, et ka erakapitalid tulevad kaasa ning sel teel võiksime anda tõuke kauba-

laevastiku tunduval suurenemisele ligematel aegadel.

Selle juures tuleb tähendada, et praegune aeg on väga soodus kaubalaevastiku suurendamiseks selle poolest, et laevade hinnad on veel madalad ning müügiturult on veel saada võrdlemisi sobivaid laevu, missugune seisukord võib varsti kaduda. Sääraste odavamate laevade juuresootamine oleks soovitatav ka juba enne 1932. a. ostetud laevade bilansside saneerimiseks.

Odavaprotsendilise laenu andmine sellele majandusalale tohiks olla rahvamajanduslikult rohkem kui põhjendatud, sest see ala peab võistleva välisurgudel ilma ühegi kaitseta või kultura riigi arvel ning võrreldes teiste aladega ei oleks ka säärane toetus nimetamisväärne. Kui võrd aga niisugune laen võib elustada kaubalaevastiku arengut, näitab laevade arvu hoogus suurenemine 1927.—1930. a., kui tolleaegse majandusnõukogu otsuste põhjal laevasõidule seesugust laenu võimaldati (tol ajal 6%, üldise 13% vastu) ja meie laevanduse tegevusolud välismaa-ga tunduvalt ühtlustati.

Viimaseil aastail on aga laevandusele kõik soodustused uute laenude suhtes kaotatud; samuti avaldub alatine surve laenude tagasitõmbamiseks, nii et riiklike laenude kogusumma laevasõidule on läinud tagasi 1,0 milj. kr. peale, kuna

ta 1930. a. 31. detsembril oli 1,3 milj. kr. Kui arvestada seda, et riiklikke laene kokku on umbes 110 milj. kr., siis näeme, et laevasõidu osa on suhteliselt väga väike, eriti kui arvestada kaubalaevastiku tõusu ja ta rahvamajanduslikku tähtsust.

Selle tagajärjel näib olevat küllalt põhjendatud, et oleks aeg laevasõidule laene suurendada ning ühtlasi tulla tagasi soodustatud protsendi juure, mille määr uute laenude suhtes ei peaks tõusma üle 4%.

Kui leiduks võimalus avada laevandusele 500.000 kr. soodustatud krediiti, siis võiks kaubalaevastikku tunduvalt suurendada ning selle kaudu vastavalt ka töömahtu laiendada, sest teist nii palju tuleks veel juure erakapitali, aga 1 milj. kr. eest on juba võimalus juure soetada umbes 8 võrdlemisi sobivat aurikut, kus tööd leiaks umbes 200 merimeest. Juba nende palgad üksi teeksid aastas välja ca 300.000 kr. ja välisvaluutas tooksid laevad Eestisse umbes 500.000 kr. aastas. Mis puutub laevade äriksesse tasuvusse, siis ei oleks see rahvamajanduslikult seisukohast vähem kui ükskõik missugusel teisel eksportialal, eriti kui võtta arvesse sisemaa hindade reguleerimist ja toetusi teistel tootvialadel.

Majanduslikke märkmeid.

Aegamööda küll, aga siiski jõutakse õigele arusaamisele.

„Kaja“ kirjutab: „Kaubavahetus N. Venega vajab otsustavat korraldamist. Enam ei või sellega venitada.“

Leht lausub:

„Kevadine kartulite- ja nüüdne sigademüük näitab, kui raske on meil oma idanaabriga kaubelda. Ta ei taha meilt peaaegu midagi osta, vaid soovib üksnes oma saadusi meie turul rea-liseerida.“

Meie kaubavahetus N. Venega on juba aastaid meie kahjuks olnud passiivne. Oli aegu — 1932. aasta, kus N. Vene müüs meile oma saadusi kümme korda suuremal määral kui ta meilt vastu ostis.

Möödunud 1933. aastal paranes asi, kuid siiski lõppes ka läinudki aasta meie kahjuks.

Tänavu tükitab aga pilt uuesti halvenema. Juba 1. aprilliks olid venelased vedanud meile oma kaupu rohkem kui 500.000 krooni eest sisse, kuid vastu polnud meilt ostetud peaaegu midagi. Ja

kui nüüd viimaks on jõutud vastuostudeni, näeme, kuidas nad arenevad.

Kõik need nähtused sunnivad Eesti-Vene kaubavahetust uuesti täies ulatuses kaalumisele võtma. Juba ammu on antud meie avalikkusele lubadus, et kaubavahetus meie idanaabriga tasakaalustatakse, ja selle kohta sõlmiti venelastega mäletavasti isegi kokkulepe, kuid tulemusi, neid pole näha.

Paistab, et meie poolt on oldud liig pehmed ja ülemäära vastutulelikud Eesti-Vene kaubavahetuse küsimustes. Majandusministeerium nähtavasti annab vene kaupade sisseveoks lahel käel lubasid, ilma et seal tarviliselt silmas peetaks, et ka meilt samal määral vastu ostetaks.

Nii ei või see kesta. Majandusministeerium peaks Eesti-Vene kaubavahetuse korraldamise võtma endale lähemaks ülesandeks ja tegema kõik, mis vajalik, et sel alal saavutataks tarviline tasakaal.“

Meie võime ainult kinnitada, et „Kaja“ väidet on täiesti õiged. Oleme juba kaheksa aastat tagasi sellele juhtinud tähelepanu, kui ebanormaalne on kaubanduslik läbikäimine Eesti ja Nõukogude Vene vahel, kus Eesti laseb lahtistel kätel Vene kaupu oma turule, kuna Eesti kaupade pääsmiseks Vene turgudele tehakse igasuguseid raskusi. Tol korral jäi Kaubandus-tööstuskoja hääle üksikuks hääleks kõrves. Loodeti eriti, et meie põllu- ja karjasaadustel avaneb avar turg N. Venes. Nüüd peab aga põllumeeste häälekandja kibedusega märkima, et need lootused on luhtunud, nagu need luhtusid neil kergetööstustel, kes rakendasid oma ettevõtteid tööle vene tellimiste täitmiseks. Me näeksime meelsasti, et majanduslik läbikäimine meie suure idanaabriga tiheneks ja süveneks, kuid sealt poolt on seni selleks näidatud üles vähe vastutulelikkust. Ehk toovad tulevased päevad siin muutuse paremuse poole — loodame. „Kaja“ „karauul“ tuleb nüüd küll hilja, aga see on siiski loomulik järeldus sellele „lahtiste uste“ poliitikale, mis meil N. Vene kaupade impordi suhtes seni on aetud.

Ühistegevuse maksustamine olevat ränk ja ebaõiglane.

„Ühistegelised Uudised“ teatavad, et ETNK on oma aasta-peakoosoleku puhul saatnud delegatsiooni hra riigivanema juure märgukirjaga, milles juhitakse tähelepanu, nagu maksustataks ühistegelisi äriettevõtteid raskemini kui eraettevõtteid.

Kõlab küll veidi anekdoodina, kui ühistegelised ettevõtted räägivad oma „raskest“ maksukoormast tõsise näoga, aga ilusat anekdooti on ju hea kuulda. Kuidas aga ühistegeliste ettevõ-

tete ja eraettevõtete vahelkord maksude kandmise suhtes tööpoolest on, sellest olgu siin väike näide.

Võhma Majandusühisuse 1933. a. aruanne (trükitis ilmunud ja välja saadetud) näitab läbikäiku Kr. 602.252.07. — Seesama aruanne näitab, et riigimaksudeks (eri- või kriisimaks juure arvatud) on määratud Kr. 2.267.58. Suur summa, eks ole! Kui oleks aga tegemist eraettevõttega, kelle läbikäik tõuseb 600.000.— kroonini, siis oleks maksuarve järgmine:

Läbimüük Kr. 600.000.— puhaskasu % 8 = Kr. 48.000.—, riigi ärimaks sellelt 8% = Kr. 3840.—, $\frac{1}{8}$ sellest omavalitsusele — Kr. 480.—. Kokku Kr. 4320.—. Siia juure arvame ettevõtte omaniku tulumaksu saadud puhaskasu pealt, mis on ümarguselt Kr. 10.000.—, siis saame maksu summa Kr. 14.320.—. „Kriisimaksu“ jätame arvesse võtmata. Ühistegelise ettevõtte maksis Kr. 2.267.—, naaber-erakaupmees peaks maksma Kr. 14.320.—. Kas maksab veel küsida, kummale siin on tehtud liiga! Igatahes mitte ühistegelisele ettevõttele.

Me pole kunagi selle üle tunnud rõõmu, kui ükskõik kellele veeretatakse makse peale, me ei soovi ka seda, et ühistegelisi majanduslikke ettevõtteid koormataks liialt maksudega, kuid me ei saa pidada õigeks seda, et maksukoormatis veeretatakse pearaskusega ühe peale, antud juhtumil eraettevõtjale, ja ühistegelised ettevõtted juhtumeil, kui maksude jaotamist tahetakse muuta vähegi õiglasemaks, selle vastu avaldavad protesti. Kui ühistegeliste ettevõtete esindajad tõstavad häält avalikkuse ja valitsuse ees, et neile maksustamisega tehtavat liiga, siis tuletab see meele harilikku tagaetatavat trikki, kes jälgedega segamiseks karjuvad: „Võtke varas kinni!“

N. N.

Kaubandus-tööstuskoja kontakt valijatega tihedamaks.

Tihedama kontakti loomiseks valijaskonnaga on Kaubandus-tööstuskoda aastate jooksul arendanud oma osakondade ja esinduste võrku. Nii on pealinna järele suuremates äritegevuse keskustes, nagu Tartus ja Pärnus, pikemat aega töötamas Kaubandus-tööstuskoja osakonnad, kuna linnades nagu Rakvere, Narva, Võru, Viljandi ja Valga tegutsevad koja esindused. Pealeselle on Petseris kutsutud elu koja büroo, mis tegutseb samuti nagu teistes maakonnalinnades esindused.

Tegelik elu on näidanud, et osakondade ja

esinduste järgi kohtadel on tungiv vajadus, kuna nende ümber koonduvad ümberkaudsed majandusringkonnad, kontsentreerides osakonda või esindusse kohapealsed algatused ning ideed majandusliku tegutsemise alal. Osakondade ja esinduste koosolekuil sõelutakse läbi ülesvõetud mõtted, arendatakse ja filtreeritakse neid ja esitatakse kojale juba küpsemal kujul. Koda oma poolt kaalub neid juba kaugemas perspektiivis ning kooskõlastab üldiste rahvamajanduslike huvidega.

Seni on aga sellest koja organisatsiooni võr-

gust kõrvale jäänud vähemad linnad ja alevid ning alevikud. Kuna seal ottevõtete arvu vähe- sus ei õigusta osakonna ega esinduste avamist, siis on seotud võrdlemisi suurte kuludega, siis on koyal kavatsus sääraates kohtades koja valijate hulgast määrata kohapealsed koja usaldusmehed, kes täidaksid neid ülesandeid tasuta auametina. Nende ülesandeks oleks kohtadel selgitada koja tegevust, olla abiks ligemate sidemete loomisel ühelt poolt kohalike tegelaste

ning teiselt poolt koja juhatusse osakondade ja esinduste vahel. Need usaldusmehed nimetaks ametisse koja juhatus osakonna või esinduse ettepanekul, vastava osakonna või esinduse piirkonna tarvis.

Säärase usaldusmeeste instituudi loomine on koja juhatusse poolt juba tarviliseks tunnistatud ning vastavad juhtnõõrid nende tegutsemiseks on välja töötatud.

Kaubanduslike kohtute asutamise mõte jälle liikumas.

Aastate jooksul on ametlikes, õigusteadlikes ja ärieringkonnas arutatud küsimust, kuidas oleks meil võimalik asutada kaubanduslikke kohtuid.

Praeguste kohtute koosseisudes ei ole kohtunikke, kes tunneksid ärielu ja ta nõudeid seevõrra, et nad nende nõuete kohaselt, kuid — enesest mõista — seaduse piirides võiksid otsustada kaubanduslikke asju. Meil tegutsevad kohtunikud on kõik teoreetilise haridusega juristid, kes praktilisest ärielust on seisnud eemal ja kelle juriidilised teadmised põhjenevad peamiselt Rooma õiguse reeglil, mis ei suuda lahendada kõiki praeguse aja võrratult arenenud ja keerulise ärielu nähtusi. Seepärast oleks tarviline, et kaubanduslikud asjad, milles suurt osa mängivad ärielu iseäraldused, kuuluksid säärase kohtu kompetentsi, kes neid iseäraldusi ligidalt tunneb ja teab, millistes oludes harilik äritegevus toimub.

Praegune tsiviilprotsess liigub kohtus väga

aeglaselt, kuna harilik protsessi kestuse aeg ulatub aastaisse. Kaubandusajade otsustamisel on aga väga tähtis, et see sünniks kiiresti. Seepärast on Kaubandus-tööstuskoda kaubanduslike kohtute küsimusele pühendanud palju tähelepanu ja on seda põhjalikult kaalunud. Juba aastate eest võttis koda ses asjas vastu teatavad otsused, kuid nende teostamisele pole seni veel asutud. Ometi oleks tungivalt tarviline, et kaubanduslike kohtuasjade arutamiseks loodaks võimalikult kiiresti eriline kord, sest praegune olukord pole ses suhtes normaalne.

Kaubandus-tööstuskoda esitas selle küsimuse kohta pikema märgukirja kohtuministrile, milles küsimust igast küljest valgustatakse ja milles ka vastav reformi kava üldjoontes on ära toodud. See kava, loomulikult, vajab veel arendamist ja viimistlemist, kuid asi on küll seevõrd oluline ja tähtis, et seda võtta tõsiselt käsile.

Kaubandus-tööstuskoda teateid.

Kaubandus-tööstuskoda nõukogu koosseis.

12. juulil s. a. pidas Kaubandus-tööstuskoda nõukogu oma koosseisu, kus valiti koja nõukogu juhatus, vaadati läbi 1933. a. rahaline aruanne ning kinnitati kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse alusel moodustatud eriliste lepituskomisjonide koosseisud Tallinnas ja Tartus. Ka täiendati koja koosseisu ühe uue liikme võrra väljalangenud Voldemar Kivistiku asemel.

Nõukogu esimeheks valiti tagasi end. nõuk. esimees hr. J. Sihver; tema abiks hr. F. Tannebaum, Tallinnast.

Nõukogu sekretäriks valiti hr. Vladimir Klassen Pärnust ja abisekretäriks hr. G. Vatsel Tartust.

Väljalangenud koja liikme Kivistiku asemel otsustati kutsuda koja liikme kohuste täitmisele järjekordne kandidaat II sektsiooni nimekirjast, hr. V. Must Narvast.

Koja lepituskomisjonid kinnitati järgmises koosseisus:

Tallinnas:

Esimees — koja juriskonsult A. Anderson.

Abiesimees — koja nõunik R. Berendsen.

Liikmed: I sekts. G. H. Jaanson, asemik F. Tannebaum; II sekts. J. Rumberg ja N. Teisenroth, asemikud neile — H. F. Schmidt ja dr. B. Mirvitz; III sekts. K. Muttikas, asemik — A. Erit; IV sekts. J. Sihver, asemik — K. Vellner; V sekts. A. Sinisoff, asemik J. Loorens; VI sekts. H. Neuhaus, asemik O. Tiedemann.

Tartus:

Esimees — koja Tartu osak. sekretär R. Treufeldt.

Abiesimees — koja Tartu osak. esimees A. Pakosta.

Liikmed: I sekts. K. Koppel; II sekts. P. Luksep, asemik J. Kuhhi; III sekts. J. Kurg, asemik G. Vatsel; IV sekts. A. Kõva, asemik J. Ratnik; V sekts. O. Zimmermann, asemik V. Kustlov; VI sekts. J. Raudsepp, asemik A. Reeder.

Edasi vaadati läbi koja 1933. a. rahaline aruanne ühes bilansiga 31. dets. peale 1933, mis on tasakaalus Kr. 337.103.03, ja otsustati esitada kinnitamiseks peakoosolekule, mis kokku kutsutakse 18. juuniks s. a. kell 14.

Äride register maikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

- Oskar Adamson, Tartu, Riia 25, mööblitööstus.
- Hans Ahman, Elva, Kesk 32, pagari- ja kondiitriäri.
- Segakauplus Grigori Aleksejev, Vairava v.
- August Avik, Tallinn, Kopli 44, toiduainete- ja piimakauplus.
- Harry Behm, Rannu v., Alba t., mootorveski.
- Gustav Berg, Vastseliina v., jahuveski.
- Eliise Bergmann, Kõlleste v., Krootuse m., segakauplus.
- Ernst Bergmann, Tallinn, Vabadusplats 5—3, metsaost ja -eksport.
- Metsatööstuse aktsiaselts „Briti-Eesti Metsatööstus“, Tallinn, Narva mnt. 23—1, metsa eksport-import; juhatus liikmed Mihail Gelb, Moses Grünberg, Moissei Klompus. Põhikapital Kr. 100.000.—.
- Riidevärvimise ja keemilise puhastamise tööstus „Lux“, Heinrich Brodsky, Tallinn, Kopli 10; prokurist Miron Brodsky.
- Emilie Brunhof, Tallinn, Lutri 14, toiduainetekauplus.
- Emmi Barendson, Tallinn, S. Pärnu 56, toiduainete- ja piimakauplus.
- Vanade pudelite ost ja müük „Soliid“, Tatjana Deutsch, Tallinn, V. Tartu 2—6.
- Verner Elding, Viljandi, Posti 10, rauaja lukusepatöökoda.
- Ernst Federmann, Aaspere v., metsatööstus ja saeveski.
- Sinaida Grossberg, Tallinn, Falkpargi 18-a, toiduainetekauplus.
- Metsatööstus Grigori Hrjapin, Narva, Viru 19—4, metsatööstus ja metsamaterjaliga kauplemine.
- Lydia Jablonovsky, Tallinn, Telliskivi 38, toiduainetekauplus.
- Karl Jalak, Avinurme v., vesiveski.
- Joosep Josua, Mustvee al., Petrogradi 69, toiduainetekauplus.
- Ernst Jürgenson, Vana-Kuuste v. Sipe k., segakauplus.
- Emile Kala, Peetri v., toiduainetekauplus.
- Bertha Kiudorsk, Räpina alevik, riideja puduäri.
- Tatjana Kotkas, Tallinn, Suur-Raevalla 28, toiduainetekauplus.
- Jüri Kuld, Raadi v., segakauplus.
- Klavdia Kurs, Petseri, Kaubarida nr. 3, portselaan- ja kiviõudekauplus.
- Johannes Kuusik, Kõrgesaare v., Kõpu k., segakauplus.
- Ida Kärner, Elva, Palu 1-a, toiduainetekauplus.
- Gustav Kõiv, Mustvee al., Petrogradi 117, toiduainetekauplus.
- Leena Kõuts, Tallinn, Mäekalda 29, toiduainetekauplus.
- Aline König, Tallinn, Öle 1, toiduainete- ja piimakauplus.
- Jaanköslar, Taevere v., Tamme k., jahuja saeveski.
- Kunstlike mineraalvete ja karastavate jookide tehas „Nektar“, Arnold Kõönberg, Viljandi, Endla 8.
- Anna Laksberg, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainete- ja piimakauplus.
- Johannes Leppik, Härjanurme v., segakauplus.
- Salme Liivak, Mõisaküla, Kesk 14-a, toiduainetekauplus.
- Johannes Loorents, Tallinn, S. Tartu mnt. 77, pagaritööstus ja pagariäri.
- Gustav Makke villatööstus, Vastseliina v., Tallikese küla.
- Söögisaal „Kodu“, Gustav Makso, Tallinn, Raekoja 6.

40. Liisa Mathiesen, Tallinn, J. Kunderi 23, toiduainete- ja piimakauplus.
41. Kaubanduse ja tööstuse osaihisus Meleski klaasivabrik, juhatus asukohaks Tallinn, V. Tartu mnt. 6, klaasi ja klaastarvete valmistamine, metsamaterjali ülestöötamine, villakraasimine, teravilja jahvatamine. Juhatus liikmed August Puskar, Anna Brandmann ja Peeter Koorits; osakapital Kr. 30.000.—
42. Liisa Mäe, Tallinn, Maakri 6, moeäri.
43. Elsa Neuendorff, Pärnu, Rütli 14, kübara-, moe- ja pudukauplus.
44. Gustav Ots, Nursi v., koloniaalkauplus.
45. Alfred Paju, Avinurme v., toiduainete-kauplus.
46. Bertha Piirson, Tartu, Pärna 15, toiduainete- ja piimakauplus.
47. August Pill, Tartu, Auriku tän., Kenkmani maja, pruugitud asjade kauplus.
48. Tartu mehaaniline puutööstus, dipl. arh. A. Podčekajev, A. Golubev & Ko, Tartu, Riia 60, täisühing, täisosanikud Anatoli Podčekajev, Sinovi Kusnetsov, Peeter Subčenkov ja Aleksander Golubev; osakapital Kr. 5.206.—
49. Alfred Punder, Tartu, Tähe 127, toiduainete-kauplus.
50. Arnold Punman, Peri v., Ala k., segakauplus.
51. Oskar Punnek, Röpina al., sega- ja seemnekauplus.
52. Marie Pärn, Võru, Katarina 4, söögimaja.
53. Kaubanduslik osaihisus „Riieturite ühiskaubamaja“, Tallinn, S. Karja 19, riide- ja manustekauplus, juhatus liikmed Mihkel Andreesen, Ernst Lugus, August Soonberg, Gustav Reismann, Max Johanson; põhikapital Kr. 60.000.—
54. Saeveski Paul Rosen, Narva raudteejaama juures.
55. Maria Runin, Kasepää v., toiduainete-kauplus.
56. Anna Rästas, Laanemetsa v., Koiküla as., talurahvatarvete-kauplus.
57. Johannes Saar, Tallinn, Suur-Karjamaa 3, toiduainete-kauplus.
58. Alfred Sarapuu, Jõgeva v., Õuna küla, koloniaalkauplus.
59. Vassili Savjalov, Avinurme v., Mõisa küla, toiduainete-kauplus.
60. Grigori Schirnov, Kasepää v., toiduainete-kauplus.
61. Heinrich Sennrich, kohvitööstus „Rekord“, Tartu, Lille 3.
62. Alvine Simmul, Nursi v., koloniaal-kauplus.
63. Ida Songi, Tallinn, Vabriku 11, toiduainete-kauplus.
64. Dr. A. Stange & P. Kodra, Tallinn, Sootän. 4-a, keemiatehas; täisühing, täisosanikud Alfred Stange ja Paul Kodra. Osakapital Kr. 2.000.—
65. Miralda Steinfeldt, Tallinn, Liivalaia 41, toiduainete-kauplus.
66. Otto Sunduk, Tallinn, Soo 19, liha-kauplus.
67. Erich Tamm, Tallinn, Kopli 34, liha-kauplus.
68. Anna Tillmann, Linnamäe v., Linnamäe mõis, segakauplus.
69. Hilda Tressum, Otepää al., lihakauplus.
70. August Täht, Kudina v., toiduainete-kauplus.
71. Valga Seltskondlik Ühing, Valk, Kesk t. 10, restoraan, juhatus liikmed Jaan Grivin, Paul Tretjakov, Andres Ragis, Juulius Radsin, Johan-Robert Janson, Jaan Kruhmin, Peeter-Herman Bindscha, Oskar-Juulius Oinas, Karl-Voldemar Kasek, Paul-Juulius Kasek, Mihkel Militš, Karl Starke, August Linde, Theodor-Andres Birit, Nikolai Silbereisen, David Krubin, Eduard-Julius Meeks, Johan-Alfred Uus.
72. Voldemar Vende, Narva, Tallinna mnt. 2, segakauplus.
73. Villatööstus Heinrich Viira, Otepää, Tartu 12.
74. Eduard Vuht, Pärnu, Rähna 10, põllu- ja meresaaduste ost-müük.

Registreeritud muudatused:

- Helene Anni, toiduainete-kaupluse asukohaks Võru, Jüri t. 15-a (varem Jüri t. 28-a).
- Elamute sisustamise ateljee „Uudne Mööbel“ Birk, Martinson & Vunderlich, Tallinn, Viru 16—2. Avatud tiseritöökoda Tallinnas, Vaksali pst. 14.
- Aktsiaselts Eesti Iva, Tallinn, Uus 2, juhatuses välja langenud Moisei Selzovsky ja Ervin Schädlich. Juhatus liikmeks valitud Caarlo Bruun.
- Marie Heido toiduainete- ja piimakauplus asetseb Tartus, Vabriku 3 (var. Kesk 50).
- Johann Jaas üle annud oma Rapla al. asetseva rohu-, värvi- ja koloniaalkaupluse Magda Illistom'ile ühes õigusega tarvitada firmat „John. Jaas“.
- Oskar Jürgeni liha- ja vorstikauplus asetseb Suure-Jaanis, Viljandi 2 (varem Tallinna t. 2).
- Aleksander Jürgenson'i segakauplus asetseb Jõhvis, Narva m. 4 (varem Püssi jaama juures).

- 8 Bernhard Koorem'i pagariäri asetseb Kuressaares, Kohtu 14 (varem Lossi 5).
- 9 Samuel Kottisse talurahvatarvetekauplus asetseb Tartus, Raekoja 37 (varem Raekoja 38).
- 10 A.-S. Krediid Pank, Tallinn, Johannes Onton'i prokuura kustunud. Prokuura antud (II-se allkirja õigus) Tallinnas peapanga nimel allakirjutamiseks Alfred Knibis'ele, Jõhvi osakonna nimel Linda Vaga'le ja Viljandi osakonna nimel Tõnis Kivinõmm'ele.
- 11 Johannes Krupmann on avanud Tallinnas, Raekojapl. 18, maiustuste- ja puuviljakaupluse (peab edasi Tallinnas, Harju 45, asetsevat puuvilja-, koloniaal-, veini-, napsi- ja liköörikauplust). Firmaks on „Joh. Krupmann“.
- 12 Elisabeth Krusberg'i toiduainetekauplus asetseb Rakveres, Poska pst. 7 (varem Laada 3).
- 13 Metallpürgade tööstus A. Käärrik ja J. Kivi asetseb Tartus, Tähe 72 (var. Kuu 13)
- 14 Marie Liiva toiduainetekaupluse asukohaks on Tallinn, Terase 16 (varem S. Juhkentali 19).
- 15 Johan Limbach jätkab äritegevust Tallinnas, Valge t. 13-b.
- 16 Harry Limberg, speditiooniäri asukohaks on Tallinn, Karu 11—7 (varem Pikk 37).
- 17 Hans Mikkor jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Pilve 4, vorstitööstuse.
- 18 Evgenia Moppel'i toiduainetekauplus asetseb Pärnus, Riia 95 (var. Karusselli 46).
- 19 „Eesti Trükipärvivabrik“ Louis Nicot“, Tallinn, Vabriku 12, äripidaja Louis Nicot surma läbi lahkunud, päranduse hooldajaks on Mia Karfeldt.
- 20 Peeter Prikker jätkab äritegevust, avades Tartus, Meltsiveski 44, toiduainetekaupluse.
- 21 Kartulitärklise- ja siirupivabrik O-Ü. Prima, Tallinn, Uus 2, juhatuses ja asjaajaja-direktori kohalt lahkunud Ervin Schädlich. Juhatuse liikmeks valitud Caarlo Bruun.
- 22 Aleksandra Rogoskina pudukauplus asetseb Tallinnas, Mundi 4 (varem Estonia pst. 13).
- 23 Salme Tamm'e toiduainete- ja piimakauplus asetseb Tartus, Filosoofi 8 (varem Vladimiri 5).
- 24 Osühisus V. Tegeler, Tallinn, Pikk 1, asetsenud kaupluse lõpetanud. Juhatuse asukohaks on Tallinn, Kohtu 2—3.
- 25 Kaubandus- ja tööstus-aktsiaselts „Transiito“ asukohaks on Tallinn, Uus 28 (varem Heeringa 12).
- 26 Albert Vallas, segakaupluse asukohaks on Peri vald, Pilva alevik (varem Valk, Vabaduse 27).
- 27 Eduard Voisner on avanud teise liha-kaupluse Nõmmel, Valdeki 7 (varem reg. Nõmmel, Valdeki 42).

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Alide Adamson, Tallinn, Kopli 44, toiduainete- ja piimakauplus
2. Pauline Alev, Tallinn, S. Pärnu mnt. 56, toiduainete- ja piimakauplus.
3. Felice Allimann, Tallinn, Falkpargi 18-a, toiduainetekauplus.
4. E. Ansel & Ko, Tallinn, Kopli 34, liha-kauplus.
5. Johan-Adam Fauršchon, kohvitööstus „Rekord“, Tartu, Lille 3.
6. Karl Gross, Tartu, Vabriku 3, toiduainete- ja piimakauplus.
7. K. Ivand & Ko, Tartu, Riia 69, raudvoodite tööstus.
8. Marie Johanson, Viljandi, Kauba 7, piimakauplus.
9. Eduard Keeroja, Tallinn, Pilve 4, vorstitööstus ning liha- ja vorstikauplus.
10. Johanna Kegel, Tallinn, Luha 12, puuhoov.
11. Arseny Klein'i tehas, Pärnu, Vingi 9, puu- ja metsatööstus.
12. Arseny Klein, Pärnu, Riia 48, toiduainetekauplus.
13. Moissei Klompus, Tallinn, Narva mnt. 23—1, metsa eksport-impord.
14. Johannes Kull, Viljandi, Tartu 65, toiduainetekauplus.
15. Aleksander Kuus, Võru, Tartu 15, segakauplus.
16. Liisa Lister, Tallinn, Paldiski mnt. 30, toiduainetekauplus.
17. Olga Lukk, Tartu, Linda 18, toiduainetekauplus.
18. Leivatööstus „Talu“ H. Ots, Tallinn, J. Kunderi 23.
19. Karl Piirson, Tartu, Pärna 15, toiduainete- ja piimakauplus.
20. Arthur Põltsam, Pärnu, Jännesselja 1, liha- ja vorstikauplus.
21. Alma Raasemann, Tallinn, Raekoja 6, söögimaja.
22. Marie Rast, Laiksaare metskond, metsatööstus.
23. Kaljo Rebane, Nõmme, Valdeki 7, liha-kauplus.

24. Alide Reinmann, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainetekauplus.
25. Vanade pudelite ost ja müük „Soliid“ Veera Rubanovitš, Tallinn, V. Tartu m. 2—6.
26. Pauline Sakeus, Tallinn, Õle 31, liha-kauplus.
27. Kasimir Salome, Tallinn, Fählmanni 12, barettide tööstus.
28. Salme Tamm, Tallinn, Telliskivi 38, toiduainetekauplus.
29. August Tobi, Anna v., metsatööstus.
30. Anna Veide, Tallinn, Lutri 14, toiduainetekauplus.
31. Anna Virtmann, Tallinn, Maakri 6, moeäri.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Girard de Soucanton, Gaston ja abik. Marie Romani t.	2. V 34.	Nr. 39 29. V 34.	Tallinn, Laboratoor. 11/5
Piir, Julius-Rudolf ja tema abik. Linda-Marie .	9. III 34.	"	Tartumaal, Kaarepere v.
Kits, Karl Kaarli p. ja abik. Johanna Jakobi t.	10. IV 34.	"	" Aakre v.
Purs, Karl-Robert ja Hindrekson, Ida Peetri t.	5. IV 34.	"	Võrumaal, Koiola v.
Krevald (Krevaldt) August ja abik. Katri Karli t.	6. IV 34.	"	Antsla alev, Põllu 13
Sprenk, Arthur ja Kikkas Selma.	9. IV 34.	"	Tallinnas, V. Roosikr. 5-a
Tiirik, Jaan Peetri p. ja abik. Ida Karli t. . .	18. IV 34.	"	Tartus, Meltsiveski 10
Tigasson, Rudolf Johani p. ja Nagel, Emmi Peetri t.	12. IV 34.	"	Tartus, Jõe uul. 6
Paulus, Aleksander Mari p. ja Maaten, Salme Jaani t.	21. IV 34.	"	Võrumaal, Koiola v.
Siimon, Hendrik ja abik. Elts Johani t. . . .	15. III 34.	"	—
Pilli, Voldemar ja tema abik. Hilda-Marie . .	7. IV 34.	Nr. 38 24. V 34.	Pärnumaal, Pornuse v.
Edel, Verner ja tema abik. Johanna-Emma-Helene.	21. IV 34.	"	Aaspere v., Kingo
Drittzel, Karl ja abik. Alide.	20. IV 34.	Nr. 35 11. V 34.	Tallinnas, S. Pärnumnt. 44
Juhkenthal, Johannes ja abik. Maria, sünd. Kulna	25. IV 34.	"	" Tehnika t. 14-2
Vosberg, Gustav ja Palmkron, Alice-Rosette	26. III 34.	"	Läänemaal, Oru vallas
Jõgi, Richard ja tema abik. Alma-Elisabeth . .	22. II 34.	"	Pada v., Sonda
Blaumann, Johannes ja abik. Aliide	26. II 34.	"	Jõhvis, Tartu uul. 6
Vakmann, Osvald ja Ratasepp (Ratasepp) Ilme	26. IV 34.	"	Virumaal, Voka v.
Anson, Peeter Peetri p. ja Kalnin, Edit Tõnise t.	31. XII 32.	Nr. 34 8. V 34.	Mäetaguse vald
Vene, Aleksander ja Näripäe, Linda-Jaani t.	6. III 34.	"	Tallinnas,
Hanson, Jaan Hansu p. ja Andresson, Maria-Elvine	22. III 34.	"	Veizenbergi 4-6
Taklai, Adrian-Heinrich ja Soop, Anna, Adot.	26. III 34.	"	—
Soots, Jaan Hansu p. ja abik. Linda Jaani t.	6. IV 34.	"	—
Rosenbaum, Karl ja Maaler, Lisette	7. IV 34.	"	Porkuni v.
Mikker, Artur ja Alaküla, Anette	20. IV 34.	"	Sõmeru v. Küti v.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Laevade ja lennukite varustamise vabalao dekreet.

See dekreet, mis on antud riigivanema poolt 16. mail 1934. a., lubab laevade ja lennukite varustamiseks asutada vabaladusid kas riigi poolt majandusministri korraldusel või omavalitsuste, eraseltside ja eraisikute poolt majandusministri loal.

Vabalao asutamisel tuleb omanikul anda tagatis tolliasutuste nõudmiste kindlustamiseks.

Dekreet näeb ette üksikaskjalise korra kaupade vabalattu mahutamiseks ja nende väljaandmiseks laevadele või lennukitele.

Dekreet astus jõusse 25. mail 1934. a. ja on avaldatud „R. T.“ nr. 43 — 1934.

9. Eesti näitus-mess Tallinnas.

mis peetakse ära eeloleval sügisel, näib kujunevat eriti laiaulatuseliseks ja huviküllaseks. Näitus-messi korraldaja a.-s. „Näitus“ on endale võtnud ülesandeks teha kõik, et see ülemaaline n.-mess suudaks pakkuda täiuslikku ülevaadet sellest, mida Eesti tööstus üldse suudab pakkuda. Peale rohkearvuliste ja mitmesuguste kaupade või saaduste tahetakse näidata veel vastavate graafiliste diagrammide ja tabelite kaudu, mida Eesti oma iseseisvuse aastate jooksul on suutnud majanduslikul ja kultuurilisel alal korda saata. Samasuguse ülevaatega on kutsutud esinema ka meie ühistegelised keskasutused. Pealeselle on samasuguste andmetega kavatsus esineda ka mitmeil ettevõttele, kes selles loodavad paremat reklaami ja usaldust oma ettevõttele. Kuuldavasti olevat kavatsus ka Balti riikide majanduskonverentsi Tallinnas sel ajal ära pidada.

Väliskaupadega kavatsevad esineda ka mõned meie maaberriigid.

Eesti-Poola kokkulepe kaubavahtuse asjus.

Maikuu alul s. a. Eesti ja Poola vahel jõuti kokkuleppele Eesti-Poola kaubavahtuse korraldamise kohta kuni 30. aprillini 1935. Poola poolt lubati võimaldada teatud hulgal järgmiste Eesti kaupade sissevedu: värske, soolatud ja suitsetatud ning kuivatatud kala, kalamari, puuvillane lõng, lubjakivi, paber, sooled, juust, rohuseemned, kunstsarvest teosed.

Eesti poolt lubatakse samasuguselt käsitleda järgmisi poola kaupu: mitmesugused naftasaa-

dused, suhkur, sool, fajanss-, portselaan- ja klaaskaup, emailitud plekkkaup, valatud raudkaup, aedvilja seemned, lõhkeained, sooda, humalad, villane lõng.

Teatud eesti kaupadele, eriti just kalakaubale, nähti ette tollid. 15. aprillist kuni 15. juunini võimaldatakse eesti hävide ja latikate sissevedu soodustatud tolliga.

Brüsselisse asutati Eesti-Belgia kaubanduskoda.

27. aprillil 1934 peeti Brüsselis Belgia-Eesti kaubanduskoja asutamise koosolek. Kaubanduskoja asukoht on Brüsselis 1. rue de Ligne, ja ta eesmärgiks on arendada Belgia-Eesti vahelisi kaubanduslikke suhteid ja tihendada olemasolevaid sõprusidemeid mõlema maa vahel. Belgia-Eesti kaubanduskoda, mille patrooniks on Eesti saadik Pariisis ja Brüsselis minister O. Strandman, valis juhatuse järgmises koosseisus:

Auliikmed: G. Verbeeck, Eesti aukonsul Antwerpenis, ja R. Jöffert, Eesti asekonsul Antwerpenis; tegevliikmed: esimees — P. Ectors, abiesimees — Leblanc, abiesimees — direktor J. Tröosters, sekretär-laekahoidja P. Lambotte, nõunik — L. Cooremans, pressisekretär J. Watelet, assessorid — de Terney, Glouden ja Prins.

Kalakonservide turustamine Mandžukuos.

Kalakonservidest, mis toodetakse Eestis, tarvitatakse Mandžukuos peaaegselt kilu ja sproti konserve, kuid ka silme ja angerjaid. Seda kaupa tarvitavad peamiselt kohalikud eurooplased ning saadavad seda kaupa järjekindlalt Mandžukuo turule Riia firma Soerensen ja Goettin.

Kaupade vahetus Eesti ja N. Venes vahel.

Maikuu jooksul läks Eestist N. Venesse kaupu kokku 8 vag. 41 tn., selles arvus 6 vag. 35 tn. elus veiseid, sibulaid 1 vag. 5 tn. ja segakaupa 1 vag. 1 tn.

Sama aja jooksul tuli N. Venest Eestisse kaupu kokku 348 vag. 4956 tn., sellest suuremal arvul kuuse- ja männipakke, 209 vag. 3139 tn., soola 36 vag. 639 tn., nisukliisid 326 vag. 371 tn., määrdeõlisid 13 vag. 130 tn., petrooleumi 7 vag. 85 tn., kriiti 7 vag. 116 tn., propse 9 vag. 128 tn., kaoliini 10 vag. 170 tn. ja muid kaupu mõned üksikud vagunid.

Kaubavahetus Eesti ja Läti vahel.

Maikuu jooksul läks Eestist Lätisse kaupu 141 vag. 1899 tn., selle hulgas suuremal arvul tsermenti, nimelt 56 vag. 897 tn., vanarauda 21 vag. 336 tn., bensiini 16 vag. 198 tn., segakaupa 11 vag. 10 tn., põlevkiviöli 8 vag. 121 tn., bituume-

nit 8 vag. 99 tn., värsked kalu 7 vag. 69 tn. ja muid kaupu üksikute vagunite viisi.

Sama aja jooksul tuli Lätist Eestisse 29 vag. 111 tn., selles arvus suuremal määral segakaupa, nimelt 23 vag. 29 tn., suhkrut 3 vag. 49 tn., ja muid kaupu üksikuid vaguneid.

Eesti Panga nädala-aruanne.

Aktiva	31. mail 1934. a.	Passiva
1. Kattevara:		1. Põhikapital . . . . . 5.000.000.—
kuldrahas ja kangides 20.453.667.20		2. Tagavarakapital 388 031 37
välisraha 6.659.991.55		3. Jooksvad kohustused:
2. Vahetusraha 1.739.838 76		a) pangatähed liikvel . . . . . 32.559.917.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:
kaubavekslid 7.578.668.60		valitsusele 4 274.107.43
põllumajandusl. 1.219.691.05		pankadele 8.571.852 08
metsatööstusl. 11.943.74	8.810.303.39	teised 3.218.862.07
4. Laenud:		4. Muud passivad 4.838.074 08
valitsusele . . . . . 3.000.000.—		
teistele*) 5.418.906 81		
5. Kinnis- ja vallasvara 2.252.934 70		
6. Muud aktivad 10.515.191.62		
	58 850.844 03	58.850.844.03

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 55,76%.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 2255. 17,27.

JUHATUS.

Teatan lugupeetud kaupmeestele ja tööstureile, et 1. jaanuarist 1934. a. on avatud

Kaubandus-tööstuskoja einelaud

Pühavaimu tän. nr. 5.

Möödukate hindadega igal ajal saadaval: hoolsa kontrolli all valmistatud alati värsked külmad toidud ja soojad road à la carte.

Keldris parimad kodu- ja välismaa vahuveinid, konjakid, liköörid, napsid, veinid jne. jne.

Asjatundlik bankettide ja dineede korraldamine.

Eeskujulik köök ja korralik teenimine.

Austusega

EINELAUAPIDAJA.

Teadaanne meremeestele.

(Sihid on tõelised, merepoolt.)

Muhuväin. Haapsalu sadam. Tulepaak lammutatud. Haapsalu sillal olev tulepaak lammutatud ja tuli kustutatud.

Kustutada Eesti tuletornide nimekirjas 1932. a. nr. 164 all sisse kantud „Haapsalu tulepaak“.

Muhuväin. Haapsalu sadam. Uus tuli üles seatud. Haapsalu sadama sihi alumise paagi külge on merepinnast 5 m ja maapinnast 3,2 m kõrgusele üles seatud plink tuli, mis valgustab punase tulega 74° üle O ja S kuni 219° ja valge tulega 219° üle W ja N kuni 74°. Tule nähtavus 4 miili.

Tule karakter: Plink 0,3 s. Pime 2,1 s. Kordub 2,4 s.

Sisse kanda Eesti tuletornide nimekirja 1932. a. nr. 162 all.

Soome laht. Tallinna madal. Tulelaevade vahetus.

Tulelaev „Tallinn“ lahkub omalt kohalt umbes 2. juulil s. a. ja asub tagasi oma kohale umbes 23. juulil s. a. Tema äraolekul on tema kohal Tallinna madaliku juures t.-l. „Reserv“, mille

tulekarakter sama mis t.-l. „Tallinn'al“, kuid udu-sireeni karakter see, mis. t.-l. „Reserv'i“ jaoks ette nähtud.

Eesti tuletornide nimekirja 1932. a. nr. nr. 171, 24.

Eriteadaannet ei tule.

Soome laht. Hiiu madal. Tulelaevade vahetus.

Tulelaev „Hiiumadal“ lahkub omalt kohalt umbes 26. juulil s. a. ja asub tagasi oma kohale umbes 1. septembril s. a. Tema äraolekul on tema kohal Hiiu madala juures t.-l. „Reserv“, mille tulekarakter sama mis t.-l. „Hiiumadal'al“, kuid udu-sireeni karakter see, mis t.-l. „Reserv'i“ jaoks ette nähtud.

Eesti tuletornide nimekirja 1932. a. nr. nr. 171, 62.

Muhuväin. Sviby laht. Uus tooder välja pandud. Tooder ümber paigutatud.

a) Uus S tooder on välja pandud Hestholmi saare N poolse otsalaiuses 58°57'53"N ja pikkuses 23°23'16"O.

b) N tooder laiuses 58°57,6'N ja pikkuses 18°21',8 on ümber paigutatud ja asub nüüd laiuses 58°57'36"N ja pikkuses 23°21'38"O.

Eesti kaart nr. 7.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba . . . . . sh.	29/3
Rosario Santa Fe . . . . . ”	20/3
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	—
Good Canadian . . . . . sh.	12/3
Odrad, kaal—112 Ingl. naela = 50 kg. sh.	6/—
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh.	6/6

Linad, cif. per tn.

Livonian, Basis Risten . . . . . £	60/—
Tows, Soviet . . . . . ”	47—

Racon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri . . . . . sh.	87/—99/—
Daani . . . . . ”	90/—
Hollandi . . . . . ”	88/—
Eesti . . . . . ”	88/—
Rootsi . . . . . ”	87/—
Poola . . . . . ”	85/—

Munad — 120 kg.

Inglise . . . . . ”	10/6

Või.

Daani . . . . . ”	—
Läti . . . . . ”	—
Leedu . . . . . ”	—
Siberi . . . . . ”	—

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, 50 kg eest . . . . . Rmk.	9.30—9.90
Manitoba, cif 100 kg. eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest ”	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest ”	—
Ameerika jahu . . . . . \$	—

Rukis.

Sisemaa, 50 kg eest loco . . . . . Rmk.	8.90—8.95

Kaerad.

Sisemaa, 50 kg eest loco . . . . . ”	9.50—9.60

Suhkur, cwt. (50 kg)

Toores . . . . . sh	5/—4/7 ¹ / ₂
Hollandi . . . . . ”	6/4 ¹ / ₂
Belgia . . . . . ”	6/—
Tšehhi . . . . . ”	6/9
Poola . . . . . ”	5/9

Riis, Burmah II, 50 kg eest . . . . . Rmk.	9.85

Või

Deutsche Markenbutter . . . . . Rmk.	125.—
” feine Molkereibutter ”	122.—
” Molkereibutter . . . . . ”	118.—
Landbutter, vastavalt madalam.	
Eesti . . . . . ”	—
Läti punane . . . . . ”	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	30. V	31. V	1. VI	2. VI	4. VI	5. VI	6. VI	7. VI	8. VI	9. VI	11. VI
Frank . . .	76.96	77.03	76.96	76.90	76.65	76.46	76.59	76.78	76.59	76.46	76.40
Dollar . . .	5.0718	5.0718	5.0668	5.0656	5.0518	5.0387	5.0512	5.0706	5.0631	5.0618	5.0606
Rootsi kroon	19.40	19.40	19.397	19.40	19.40	19.397	19.397	19.397	19.397	19.397	19.397
Daani kroon	22.39	22.39	22.39	22.39		22.382	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39
Norra kroon	19.907	19.907	19.907	19.906	19.906	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905	19.905
Saksa mark .	12.99	12.985	12.99	12.982	13.015	13.40	13.43	13.25	13.145	13.09	13.135
Soome mark	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75	226.75
Floriin . . .	7.49	7.4925	7.4925	7.4925	7.4675	7.4450	7.4550	7.4725	7.4575	7.4475	7.4350
Liira . . .	59.68	59.43	59.12	58.62	58.37	58.31	58.43	58.43	58.46	58.46	58.68
Helveetsia fr.	15.61	15.617	15.60	15.60	15.57	15.53	15.575	15.595	15.57	15.555	15.535
Tšehhosl. kr.	122.06	122.12	121.87	122.—	121.75	121.—	121.12	121.50	121.25	121.37	121.12
Belgia frank	21.71	21.725	21.71	21.72	21.65	21.57	21.615	21.685	21.66	21.63	21.60
Silling . . .	27.62	27.50	27.62		27.37	27.12	27.—	27.—	27.—	27.25	27.25
Slott . . .	26.93	26.93	26.87	26.96	26.87	26.75	26.75	26.75	26.81	26.75	26.75
Pengo . . .	25.50	25.50	25.50	25.50	25.50	25.50	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—
Latt . . .	16.—	16.—	16.—	16.—	16.—	16.—	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50
Litt . . .	30.50	30.50	30.50	30.50	30.50	30.37	30.25	30.25	30.37	30.50	30.50
Tšerv. . . .	5.869	5.869	5.848	5.848	5.851	5.851	5.832	5.832	5.828	5.844	5.845
Eesti kroon .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	19 ^{9/16}	19 ^{9/16}	19 ^{1/2}	19 ^{7/16}	19 ^{1/2}	19 ^{11/16}	19 ^{13/16}	19 ^{3/4}	19 ^{3/4}	19 ^{3/4}	19 ^{11/16}
Plaat. p/unts				125 ^{1/30}							
Kuld p/unts .	137.—	136.11	137.01 ^{1/2}	137.02	137.02	138.—	137.10 ^{1/2}	137.01 ^{1/2}	137.04 ^{1/2}	137.08 ^{1/2}	137.09
	B E R L I N										
	30. V	31. V	1. VI	2. VI	4. VI	5. VI	6. VI	7. VI	8. VI	9. VI	11. VI
Naelsterling .	12.725	12.735	12.73	12.705	12.705	12.65	12.685	12.72	12.69	12.67	12.66
Frank . . .	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.58
Dollar . . .	2.51	2.51	2.512	2.51	2.51	2.515	2.512	2.51	2.509	2.505	2.502
Rootsi kroon	65.62	65.62	65.42	65.50	65.48	65.25	65.30	65.55	65.40	65.33	65.30
Daani kroon	56.83	56.85	56.85	56.75	56.72	56.50	56.55	56.80	56.68	56.58	56.55
Norra kroon	68.95	64.—	64.—	63.85	63.85	63.55	63.67	63.90	63.75	63.68	63.65
Soome mark	5.625	5.625	5.625	5.615	5.615	5.585	5.595	5.61	5.61	5.605	5.60
Floriin . . .	169.70	169.70	169.85	169.65	169.70	169.85	169.90	169.90	169.90	169.90	169.80
Liira . . .	21.34	21.35	21.48	21.70	21.75	21.75	21.74	21.78	21.75	21.72	21.70
Helveetsia fr.	81.40	81.44	81.50	81.45	81.42	81.50	81.40	81.53	81.45	81.50	81.47
Belgia frank	58.57	58.58	58.58	58.54	58.53	58.65	58.62	58.62	58.58	58.60	58.60
Latt . . .	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50	77.50
Litt . . .	42.16	42.16	42.16	42.16	42.16	42.16	42.12	42.10	42.12	42.12	42.16

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

	Kroonid.		Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.		Saiajahu poolsõre	100 kg. 39.—
		„ sõre	„ 41.—
Püüljahu:		Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise 100 kg.	—
Rukkipüül patent (à 50 kg.).	100 kg. —	„ sõre, Ameerika ja Inglise „	—
harilik	„ 24.—	„J. Puhk ja Pojad“ suurveski	
„Eesti Parem“ saiajahu	„ 38.50	Jahud: rukki	„ 13.90—14.20
„Kalev“	„ 33.50	rukkipüül	„ 24.—
„Kungla“	„ 28.—	nisu, pehme —	
„Sampo“	„ 23.—	sõre	„ 23.00—41.00
Manna	„ 41.—	Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg. 0.29
Granular	„ 38.—		

Kroonid.

Vävelhapu ammoniaak 30% 100 kg.	13.90
Fosforiit, Eesti 25-27%	3.00
Nitrofoska	27.25
Paber, rotatsiooni	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn tünn	7.40
Kriit, toores . . . . . 100 kg.	4.40-5.00
" pestud	5.25
Puutõrv	17.00-18.00
Lubi	3.50
Kips, tükkides, fr. v. Irboska 1000 kg.	20.00
" jahvatatud	25.00
" krohvimise	35.00
Telliakivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	37.—
Silikaat, Is., fr. vabrik	34.00-35.00
Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)	130.—
Tallanahk, eesti nahast . . . 1 kg.	2.10-2.30
" " Ameerika, I s.	2.20-2.50
" " " II s.	2.—-2.20
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.	6.45

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 6.24, mai 6.06, juuli 6.03, okt. 5.99, jaan. 5.97.

Peekonsigade nädalahinnad, Tall. 10.-17. VI 1934.

Turg: kindlam.

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60-72 kg	0.71	0.66		
55-59,5	0.66	0.62	} siseluru hinnad	
72,5-75				
50-54,5	0.62	0.58		
75,5-80				

Kanamunad. Tendents: —

Põllutööstusministeeriumi Põllumajand. Osak. kanamunade hinna noteerim. komisjon noteeris 8. juunil 1934. a. järgmised kanamunade hinnad: koos juuremaksuga hinnad franko kogumispunkt kr. 0.45 kg., 1 kg. eksportmune kr. 0.34, mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures kr. 0.225 kümme	
55 " " " " " 0.245	
60 " " " " " 0.270	

Võl. Tendents: —

I s. 1 kg. kr. 0.84, mis tulnud sisse 2.-8. VI 1934. a.

Lina

Tallinn — Stettiin . . . . . 1000 kg.	rmk. 15.—18.—
" — Gent . . . . . 1016 kg.	sh 24/—
" — Dundee	27/—
" — Belfast	40/—

Puumaterjaalid. Standard

Tallinn — London	sh 30/—
" — Hull	33/—
" — Southampton	37/6
" — Manchester	40/—
" — Grangemouth	27/6
" — Belfast	40/—
" — Dundee	30/—
" — Antwerpen	32/6
" — Gent	32/6
" — Rotterdam	hfl. 12.50
" — Amsterdam	14.—

Sogakaup.

Tallinn — Stettiin . . . . . 1000 kg.	rmk. 18.—
" — London . . . . . 1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stockholm . . . . . 1000 kg.	rkr. 11.30.—
" — Stettiin, võl, ... tünn	rmk. 1.50
" — London	sh. 2/6

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		6. VI 1934	7. VI 1934	8. VI 1934	9. VI 1934	11. VI 1934	12. VI 1934
New-York 1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.59	3.58	3.57	3.57	3.57	3.57
	M.	3.67	3.66	3.65	3.65	3.65	3.65
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	135.—	135.—	137.—	138.15	138.30	138.15
	M.	139.—	139.—	140.—	140.—	140.15	140.—
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
	M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
	M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
	M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	23.65	23.60	23.60	23.65	23.65	23.65
	M.	23.95	23.90	23.90	23.95	23.95	23.95
Amsterd. 100 flo. riini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	243.15	242.75	242.40	242.85	243.20	243.40
	M.	246.15	245.75	245.40	245.85	246.20	246.40
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	115.60	115.25	115.15	115.35	115.50	115.50
	M.	117.85	117.50	117.40	117.60	117.75	117.73
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	116.60	116.25	116.15	116.35	116.50	116.50
	M.	118.10	117.75	117.65	117.85	118.—	118.—
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	83.90	83.75	83.50	83.60	83.70	83.80
	M.	85.10	84.95	84.70	84.80	84.90	85.—
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	31.—	30.95	30.95	30.95	30.90	30.80
	M.	31.50	31.45	31.45	31.45	31.40	31.30
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.95	14.90	14.85	14.90	14.90	14.90
	M.	15.25	15.20	15.15	15.20	15.20	15.20
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	67.10	67.—	68.85	67.—	67.70	67.15
	M.	68.50	68.40	68.25	68.40	68.70	68.55
Budapest 100 pergot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	67.70	67.70	67.70	67.55	67.10	67.70
	M.	68.70	68.70	68.70	68.55	68.50	68.70
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	59.70	59.60	59.45	59.60	59.70	59.75
	M.	60.60	60.50	60.35	60.50	60.60	60.65
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	116.60	116.25	116.15	116.35	116.50	116.50
	M.	118.10	117.75	117.65	117.85	118.—	118.—